

Raport z podjętych działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami dla Miasta Rybnika

Informacje za okres: od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r.

Cel główny 1

Przeciwdziałanie marginalizacji społecznej osób z niepełnosprawnościami oraz ich rodzin i opiekunów

Cel szczegółowy:

1.1. Likwidacja barier architektonicznych w infrastrukturze miejskiej

Działania	Wskaźniki monitorujące	Termin realizacji	Realizatorzy	Informacje o realizacji działania
1.1.1. inwentaryzacja dostępności obiektów użyteczności publicznej, innych niż miejskich, pod kątem ich dostosowania i występujących barier dla osób z niepełnosprawnościami	zrealizowano/ nie zrealizowano	do 2025 r.	– Wydział Polityki Społecznej, – organizacje pozarządowe	Nie zrealizowano.
1.1.2. podejmowanie działań w zakresie zwiększenia/poprawy dostępności architektonicznej w Urzędzie Miasta Rybnika, jednostkach organizacyjnych Miasta, placówkach oświatowych i instytucjach kultury, a także w miejscach rekreacji	– liczba dostosowanych obiektów, – wysokość środków na likwidację barier	na bieżąco	– Centrum Inwestycji, – Wydział Techniczny, – jednostki organizacyjne Miasta, – placówki oświatowe, – instytucje kultury	Dostosowano 12 obiektów . Na likwidację barier przeznaczono co najmniej 2 029 097,28 zł . 1) Centrum Inwestycji: a) I Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Powstańców Śląskich – budowa sali gimnastycznej. W ramach realizacji zadania wykonano 2 sanitariaty, szatnię oraz łazienkę z natryskami dostosowane do potrzeb osób o ograniczonych możliwościach poruszania się. Zainstalowano dźwig zapewniający komunikację tym osobom na poziom pierwszego piętra. Wyznaczono i oznakowano 2 dedykowane miejsca postojowe. Likwidacja barier – 599 404,58 zł , b) adaptacja i przebudowa budynku przy ul. ks. Henryka Jośki na potrzeby Młodzieżowego Domu Kultury . W ramach realizacji zadania wykonano 2 sanitariaty

Działania	Wskaźniki monitorujące	Termin realizacji	Realizatorzy	Informacje o realizacji działania
				<p>dostosowane do potrzeb osób o ograniczonych możliwościach poruszania się. Zainstalowano dźwig zapewniający komunikację tym osobom na poziom pierwszego piętra. Wyznaczono i oznakowano 3 dedykowane miejsca postojowe. Likwidacja barier – 180 793,56 zł,</p> <p>c) Zespół Edukacyjno-Artystyczny Przygoda – budowa łącznika i wiaty rowerowej. Wybudowano toaletę publiczną dostosowaną dla osób z niepełnospr. oraz wyznaczono dedykowane miejsca parkingowe. Przebudowa podjazdu oraz rampy wraz z podestem dla osób z niepełnosprawnościami. Likwidacja barier (dotyczy niepełnosprawności związanej z ograniczeniami w poruszaniu się) – 38 700 zł,</p> <p>d) Dom Kultury w Rybniku – Chwałowicach – modernizacja budynku – etap II. W ramach realizacji zadania wykonano dostosowanie architektoniczne sali widowiskowej dla osób na wózkach inwalidzkich (wydzielone 2 stanowiska) oraz sanitariat dostosowany do potrzeb osób o ograniczonych możliwościach poruszania się, a także zmodernizowano zewnętrzny podjazd i dostosowano wejście. Likwidacja barier – 59 979,91 zł,</p> <p>e) budowa budynku Centrum Edukacji Artystycznej przy ul. gen. J. Hallera wraz z zagospodarowaniem terenu i stałym wyposażeniem użytkowym. W ramach realizacji zadania wykonano sanitariat dostosowany do potrzeb osób o ograniczonych możliwościach poruszania się. Zainstalowano dźwig zapewniający komunikację tym osobom na poziom pierwszego piętra. Likwidacja barier – 243 958,34 zł,</p> <p>2) Zarząd Zieleni Miejskiej:</p> <p>a) Park przy ul. Sybiraków – obiekt nowo powstały bez barier architektonicznych, ścieżki utwardzone z tłuczni dolomitowego – 24 700 zł,</p> <p>b) Plac zabaw na Wiśniowcu – wymiana nawierzchni na dostępną dla osób z niepełnosprawnością ruchową – 739 463,29 zł,</p>

Działania	Wskaźniki monitorujące	Termin realizacji	Realizatorzy	Informacje o realizacji działania
				<p>c) Muszla Koncertowa wraz z amfiteatrem w Parku Czempieła – obiekt nowo oddany dostosowany dla osób z niepełnosprawnościami (toalety, podjazdy do toalet, płyta widowni przed sceną bez barier architektonicznych) – koszt całej inwestycji 4 884 721,50 zł,</p> <p>3) Szkoła Podstawowa Specjalna z Oddziałami Przedszkolnymi nr 7 – prace naprawcze podłogi w szkole i ułatwiające poruszanie się uczniom na wózkach inwalidzkich – 17 837,16 zł,</p> <p>4) Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 34 im. Ireny Sendlerowej – automatyczne drzwi (w ramach projektu „Dostępna Szkoła”), remont – naprawa murku przy podjeździe dla osób z niepełnosprawnościami – 6 407,44 zł,</p> <p>5) Zespół Szkolno-Rewalidacyjny Szkoła Życia – podnośniki sufitowe w 5 pomieszczeniach służące do transportu osób z niedowładem kończyn i pionizowania osób poddawanych zabiegom rehabilitującym postawę – 112 320 zł,</p> <p>6) Zespół Szkół nr 6 – podnośnik dla osób niepełnosprawnych ruchowo i sprzęt rehabilitacyjny – 5 533 zł.</p>
1.1.3. dostosowanie infrastruktury drogowej w ramach przeprowadzanych remontów do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (różne niepełnosprawności)	liczba i rodzaj dostosowania infrastruktury drogowej	na bieżąco	Wydział Dróg	<p>Centrum Inwestycji:</p> <p>1) remonty chodników, w tym budowa nowych chodników – 5 inwestycji,</p> <p>2) budowa/przebudowa sygnalizacji świetlnej – 1 inwestycja,</p> <p>3) budowa/przebudowa dróg – 3 inwestycje.</p> <p>Razem: 9 inwestycji. Podejmowane działania:</p> <p>1) obniżenia krawężników przy przejściach (do 2 cm) – pod kątem niepełnosprawności ruchowej,</p> <p>2) na chodnikach stosowanie kostki bezfazowej – pod kątem niepełnosprawności ruchowej (wózki inwalidzkie),</p> <p>3) stosowanie żółtej kostki integracyjnej,</p> <p>4) zmiana struktury nawierzchni przed wejściem na jezdnię</p>

Działania	Wskaźniki monitorujące	Termin realizacji	Realizatorzy	Informacje o realizacji działania
				<p>(np. kostka integracyjna z wypustkami) – pod kątem osób niewidomych i słabowidzących,</p> <p>5) przebudowa sygnalizacji świetlnych z wprowadzeniem sygnalizacji dźwiękowej (odpowiednia wysokość zamontowanych przycisków uruchamiających sygnalizację, ujednolicenie dźwięku sygnalizatorów dźwiękowych na przejściach dla pieszych, dźwięk ostrzegawczy tzw. „klekot bociana”) – pod kątem osób niewidomych i słabowidzących,</p> <p>6) minimalna szerokość ciągów komunikacyjnych dla pieszych, która powinna mieć 1,5-1,8 m, a lokalne zwężenia nie powinny być mniejsze niż 1 m,</p> <p>7) wyznaczanie miejsc dla osób z niepełnosprawnościami.</p>
<p>1.1.4. dostosowywanie liczby miejsc parkingowych dla osób z niepełnosprawnościami zgodnie z obowiązującymi przepisami, w tym w szczególności w obrębie budynków wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Miasta Rybnika</p>	<p>liczba dostosowanych miejsc parkingowych</p>	<p>na bieżąco</p>	<p>– Wydział Dróg, – Rybnickie Służby Komunalne, – Zakład Gospodarki Mieszkaniowej</p>	<p>1) Na drogach/terenach zarządzanych przez Wydział Dróg wyznaczono 5 miejsc parkingowych dla osób z niepełnosprawnościami,</p> <p>2) Zakład Gospodarki Mieszkaniowej wyznaczył 1 miejsce parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami,</p> <p>3) Młodzieżowy Dom Kultury wyznaczył 1 miejsce,</p> <p>4) Centrum Inwestycji – co najmniej 10 miejsc.</p> <p>Razem: 17 miejsc.</p> <p>Z informacji Rybnickich Służb Komunalnych wynika, że na parkingach miejskich znajdują się 52 oznakowane miejsca dla osób z niepełnosprawnościami. Niezależnie od oznakowanych miejsc na parkingach z bezobsługowym systemem parkingowym osoby posiadające kartę parkingową osoby niepełnosprawnej są zwolnione z opłat parkingowych do 4 godzin (jednorazowo w ciągu dnia na każdym parkingu).</p>

Działania	Wskaźniki monitorujące	Termin realizacji	Realizatorzy	Informacje o realizacji działania
1.1.5. przystosowanie lokali i budynków wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Miasta Rybnika do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	liczba przystosowanych lokali i budynków dla osób z niepełnospr.	na bieżąco	Zakład Gospodarki Mieszkaniowej	Przystosowano 40 lokali mieszkalnych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (mieszkania przeznaczone dla obywateli Ukrainy, w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa). W ramach prac adaptacyjnych zapewniono likwidację progów w mieszkaniach (drzwi i przejścia pozbawione progów) oraz udogodnienia dla osób niedowidzących: zastosowano odpowiednią kolorystykę (kontrast) drzwi w stosunku do ścian, w pomieszczeniach nie ma wystających elementów trudnych do zlokalizowania przy pomocy białej laski (na wysokości 68 cm). Mieszkania są także wyposażone w dzwonki z sygnalizacją świetlną, stanowiące udogodnienie dla osób niesłyszących. Ww. mieszkania spełniają standardy dostępności, z zastrzeżeniem ograniczeń dotyczących „starego” budownictwa – w budynkach nie ma wind i podjazdów, do lokali prowadzą schody.
1.1.6. likwidacja indywidualnych barier architektonicznych i technicznych (dofinansowanie ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – zwanego w dalszej części „PFRON”)	– liczba zlikwidowanych indywidualnych barier, – wysokość środków na likwidację barier	na bieżąco	Ośrodek Pomocy Społecznej	52 zlikwidowane indywidualne bariery na kwotę 305 864,24 zł. W ramach likwidacji barier: – architektonicznych – dofinansowanie wypłacono 10 osobom na kwotę 133 269 zł, – technicznych – przyznano dofinansowanie 42 osobom na kwotę 172 595,24 zł.
1.1.7. organizacja konkursu na miejsce najbardziej przyjazne osobom z niepełnosprawnościami w Mieście	zrealizowano/ nie zrealizowano	do 2025 r.	Wydział Polityki Społecznej	Nie zrealizowano.

Cel szczegółowy:

1.2. Likwidacja barier cyfrowych

Działania	Wskaźniki monitorujące	Termin realizacji	Realizatorzy	Informacje o realizacji działania
1.2.1. podejmowanie działań w zakresie zwiększenia/poprawy dostępności cyfrowej w Urzędzie Miasta Rybnika, jednostkach organizacyjnych Miasta, placówkach oświatowych i instytucjach kultury	liczba dostosowanych stron internetowych	do 2025 r.	<ul style="list-style-type: none">– Wydział Cyfryzacji i Nowych Technologii,– Koordynator do spraw dostępności,– jednostki organizacyjne Miasta,– placówki oświatowe,– instytucje kultury	15 dostosowanych stron internetowych. Większość realizatorów podczas udostępniania informacji, grafik, statystyk oraz publikowaniu aktualności na stronach internetowych kieruje się wytycznymi dla dostępności internetowej (WCAG 2.1.), które obejmują szeroki wachlarz zaleceń dotyczących zwiększenia dostępności treści internetowych. Wdrożenie tych wytycznych sprawia, że treści są bardziej dostępne dla szerszego grona osób z niepełnosprawnościami, w tym dla osób niewidomych i słabowidzących, głuchych i niedosłyszących, osób z niepełnosprawnością ruchową, z zaburzeniami mowy, nadwrażliwością na światło, osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi, a także dla niektórych osób mających trudności w uczeniu się i ograniczenia poznawcze.
1.2.2. szkolenia pracowników Urzędu Miasta Rybnika, jednostek organizacyjnych Miasta, placówek oświatowych, instytucji kultury, w zakresie: <ul style="list-style-type: none">– tworzenia dokumentów cyfrowo dostępnych,– tworzenia treści, projektowania i programowania stron internetowych i aplikacji mobilnych dostępnych cyfrowo	liczba przeszkolonych pracowników	na bieżąco	<ul style="list-style-type: none">– Referat Kadr i Płac Centrum Organizacji Urzędu,– Koordynator do spraw dostępności,– jednostki organizacyjne Miasta,– placówki oświatowe,– instytucje kultury	208 przeszkolonych pracowników.

Cel szczegółowy:

1.3. Likwidacja barier informacyjno-komunikacyjnych

Działania	Wskaźniki monitorujące	Termin realizacji	Realizatorzy	Informacje o realizacji działania
1.3.1. instalacja urządzeń lub innych środków technicznych i pomocy: – do obsługi osób słabosłyszących, w szczególności pętli indukcyjnych, systemów FM lub urządzeń opartych o inne technologie, których celem jest wspomaganie słyszenia, – ułatwiających poruszanie się osób z dysfunkcją wzroku, w szczególności w zakresie znakowania przestrzeni publicznej (np. oznaczenia kontrastowe, dotykowe, dźwiękowe, tabliczki NFC, system nawigacyjno-informacyjny TOTUPOINT)	liczba zainstalowanych urządzeń lub innych środków technicznych i pomocy	do 2025 r.	– Wydział Techniczny, – Koordynator do spraw dostępności, – jednostki organizacyjne Miasta, – placówki oświatowe, – instytucje kultury	7 zainstalowanych urządzeń , w tym: 1) Urząd Miasta Rybnika – zakup wózka dla osób z niepełnosprawnością ruchową, 2) Powiatowy Urząd Pracy – oznakowanie taśmą ostrzegawczą drzwi i schodów w ciągu komunikacyjnym, 3) Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna im. Konstantego Prusa – 1 czytnik ebooków Kindle w ramach akcji #KsiążkaChroni (Fundacja Powszechnego Czytania i Legimi), 4) Szkoła Podstawowa Specjalna z Oddziałami Przedszkolnymi nr 7 – w ramach projektu „Dostępna Szkoła” – montaż tabliczek na szafki i przy drzwiach wejściowych do sal lekcyjnych dla uczniów słabowidzących (35 szt., piktogramy i napis o dużej czcionce), 5) Szkoła Podstawowa z Oddziałami Przedszkolnymi nr 22 im. Juliusza Słowackiego – w sali lekcyjnej zainstalowano urządzenie FunFloor – podłoga interaktywna dedykowana dla dzieci z zaburzeniami, dysfunkcjami (w ramach programu „Aktywna Tablica”), 6) Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 34 im. Ireny Sendlerowej – plakietki w alfabecie Braille’a z oznaczeniem pięter, szafek ucznia, gabinetu specjalistycznego, 7) Zespół Szkół nr 6 – kontrastowe oznakowanie schodów, piktogramy.
1.3.2. szkolenia pracowników Urzędu Miasta Rybnika, jednostek organizacyjnych Miasta, placówek oświatowych, instytucji kultury, podnoszące wiedzę i umiejętności w zakresie:	liczba przeszkolonych pracowników	na bieżąco	– Referat Kadr i Płac Centrum Organizacji Urzędu, – jednostki organizacyjne	375 przeszkolonych pracowników . Tematyka szkoleń: 1) komunikacja i standardy obsługi klienta ze szczególnymi potrzebami oraz klienta z niepełnosprawnością (m.in. w bibliotece), 2) aktywizacja zawodowa osób z niepełnospr., 3) komunikacja z osobami z autyzmem, zespołem

Działania	Wskaźniki monitorujące	Termin realizacji	Realizatorzy	Informacje o realizacji działania
<ul style="list-style-type: none"> – komunikacji z osobami z niepełnosprawnościami (różne niepełnosprawności), – obsługi ww. osób (m.in. Polski Język Migowy) 			Miasta, – placówki oświatowe, – instytucje kultury	Aspergera (komunikacja wspomagająca i alternatywna) oraz różnymi niepełnosprawnościami, 4) treningi umiejętności społecznych z osobami niepełnosprawnymi intelektualnie, 5) MÓWik 2 – program do komunikacji alternatywnej i wspomagającej z polską syntezą mowy, 6) surdopedagogika, 7) gość z niepełnosprawnością intelektualną i spectrum autyzmu w muzeum, 8) muzeoterapia – sposób na trudne emocje, 9) dziecko ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – zaburzenia, metody pracy, zadania nauczyciela, bezpieczeństwo psychiczne uczniów, 10) „Jak mówić i słuchać, aby się dogadać”, 11) „Jak mówić o jękanu w szkole?” – skuteczne wsparcie ucznia z utrudnieniami w komunikowaniu się, 12) dziecko z afazją w przedszkolu i szkole – diagnoza i terapia logopedyczna.
1.3.3. szkolenia kierowców środków komunikacji miejskiej z zakresu potrzeb i pomocy osobom z różnymi rodzajami niepełnosprawności (zwrócenie uwagi na godne traktowanie i uwrażliwienie na potrzeby osób z niepełnosprawnościami m.in. dłuższy postój, pomoc przy wsiadaniu i wysiadaniu z autobusu, umożliwienie korzystania z posiadanych udogodnień). Po opracowaniu przez PFRON standardów obsługi osób ze szczególnymi potrzebami w transporcie zbiorowym będzie istniała możliwość ich stosowania (obecnie są konsultowane).	liczba przeszkolonych kierowców	na bieżąco	– Komunikacja Miejska Rybnik Sp. z o.o., – organizacje pozarządowe	Komunikacja Miejska Rybnik Sp. z o.o. na bieżąco szkoli kierowców w związku z kolejnymi przyjęciami. W 2023 r. było to 40 osób .

Działania	Wskaźniki monitorujące	Termin realizacji	Realizatorzy	Informacje o realizacji działania
1.3.4. pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, a także dofinansowania szkoleń w zakresie jego obsługi (likwidacja indywidualnych barier w komunikowaniu się oraz w dostępie do uczestnictwa w społeczeństwie informacyjnym)	<ul style="list-style-type: none"> – liczba zlikwidowanych indywidualnych barier, – wysokość środków na likwidację barier 	na bieżąco	Ośrodek Pomocy Społecznej	40 zlikwidowanych indywidualnych barier na kwotę 191 986,94 zł . W ramach: <ol style="list-style-type: none"> 1) likwidacji barier w komunikowaniu się dofinansowano zakup sprzętu elektronicznego 20 osobom na kwotę 54 862,15 zł, 2) realizacji programu „Aktywny samorząd” udzielono dofinansowania 20 osobom na kwotę 137 124,79 zł (pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania).

Cel szczegółowy:

1.4. Likwidacja barier transportowych

Działania	Wskaźniki monitorujące	Termin realizacji	Realizatorzy	Informacje o realizacji działania
1.4.1. podejmowanie działań na rzecz zwiększenia dostępności środków komunikacji miejskiej i infrastruktury towarzyszącej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (różne niepełnosprawności)	<ul style="list-style-type: none"> – liczba dostosowanych środków komunikacji miejskiej, – liczba nowych urządzeń ułatwiających osobom z niepełnosprawnościami korzystanie z transportu zbiorowego 	do 2025 r.	Komunikacja Miejska Rybnik Sp. z o.o.	<p>W zakresie autobusów: 100% pojazdów będących w dyspozycji Spółki jest niskopodłogowa (w 2023 r. – 33 szt.).</p> <p>W zakresie urządzeń zamontowano:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 15 wiat wyposażonych w znaczniki TOTUPOINT, 2) w 14 lokalizacjach zamontowano kostki sensoryczne peronowe, 3) w 12 lokalizacjach szyny naprowadzające, a także zaznaczono żółtymi paskami szyby. <p>W zakresie obsługi kasowników: rozpoczęto testy oprogramowania, w którym e-karta ma pierwszeństwo przed kartą płatniczą w kasownikach typu KRG-11 (żółtych).</p>
1.4.2. wprowadzanie zmian do Regulaminu przewozu osób, bagażu lub zwierząt w komunikacji miejskiej,	zrealizowano/ nie zrealizowano	do 2025 r.	Komunikacja Miejska Rybnik Sp. z o.o.	Zarządzeniem nr 594/2023 Prezydenta Miasta Rybnika z dnia 31 lipca 2023 r. (z późn. zm.) przyjęto Regulamin przewozu osób w publicznym transporcie zbiorowym, którego organizatorem jest Miasto Rybnik.

Działania	Wskaźniki monitorujące	Termin realizacji	Realizatorzy	Informacje o realizacji działania
<p>organizowanej przez Zarząd Transportu Zbiorowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zgodnie z obowiązującymi przepisami, – w zakresie umożliwiającym korzystanie osobom z niepełnosprawnościami ze środków komunikacji miejskiej na równi z osobami bez niepełnosprawności 				
<p>1.4.3. zakup pojazdów lub ich dostosowanie do przewozu osób z niepełnosprawnościami, w szczególności uczniów z niepełnosprawnościami</p>	<ul style="list-style-type: none"> – liczba zakupionych/ dostosowanych pojazdów, – wysokość środków poniesionych na ten cel 	na bieżąco	<ul style="list-style-type: none"> – placówki oświatowe, – jednostki organizacyjne Miasta, – organizacje pozarządowe 	<p>Zakupiono 1 pojazd dostosowany dla osób z niepełnosprawnościami dla Miejskiego Domu Pomocy Społecznej w Rybniku. Koszt zakupu busa wyniósł 243 540 zł, z czego pozyskano środki PFRON w ramach „Programu wyrównywania różnic między regionami III” w obszarze D w wysokości 135 000 zł.</p> <p>Komunikacja Miejska Rybnik Sp. z o.o. zakupiła 13 pojazdów niskopodłogowych o wartości (według postępowań) w wartości brutto:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 24 158 430 zł (11 szt.), – 341 940 zł (1 szt.), – 1 476 000 zł (1 szt.). <p>Miasto zakupiło i udostępniło ww. spółce kolejnych 20 sztuk o wartości łącznej brutto: 66 149 680 zł.</p>
<p>1.4.4. uruchomienie ogólnodostępnej usługi w ramach usługi typu tele-bus (bus na żądanie), z której będą mogły skorzystać również osoby z niepełnosprawnościami potrzebujące wsparcia w zakresie mobilności</p>	zrealizowano/ nie zrealizowano	do 2025 r.	Komunikacja Miejska Rybnik Sp. z o.o.	Nie zrealizowano.

Cel szczegółowy:

1.5. Zwiększenie dostępu osób z niepełnosprawnościami do sportu, kultury, rekreacji i turystyki

Działania	Wskaźniki monitorujące	Termin realizacji	Realizatorzy	Informacje o realizacji działania
1.5.1. podejmowanie działań w zakresie wspierania sportu osób z niepełnosprawnościami	<ul style="list-style-type: none">– liczba wspartych działań,– wysokość środków przeznaczonych na działanie	na bieżąco	<ul style="list-style-type: none">– Wydział Polityki Społecznej,– Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji,– organizacje pozarządowe	<p>13 wspartych działań na kwotę co najmniej 78 510 zł, w tym:</p> <p>1) Wydział Polityki Społecznej – 2 działania (działalność całoroczna), na podstawie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. <i>o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie</i>, w obszarze wspierania i upowszechniania kultury fizycznej, w zakresie wspierania sportu osób z niepełnosprawnościami, dofinansowanie w ramach zadania konkursowego:</p> <p>a) szkolenie sportowe osób z niepełnosprawnością, w tym prowadzenie zajęć treningowych, organizacja lub udział w zawodach sportowych oraz obozach sportowych, zadanie pn. <i>Szkolenie sportowe, organizacja i udział w zawodach osób z niepełnosprawnością intelektualną</i>, realizowane przez Olimpiady Specjalne Polska-Śląskie. Kwota dotacji: 41 000 zł,</p> <p>b) szkolenie sportowe, w tym prowadzenie zajęć treningowych, organizacja lub udział w zawodach sportowych oraz obozach sportowych, zadanie pn. <i>Działalność całoroczna SKSN Rybnik</i>, realizowane przez Śląski Klub Sportowy Niesłyszących. Kwota dotacji: 25 000 zł;</p> <p>2) Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji – 1 działanie: organizacja „Biegu na Początek” (we współpracy z Fundacją „Superfundacją”) – impreza towarzysząca Rybnickiemu Półmaratonowi Księżycowemu (24 czerwca 2023 r.). Jest to bieg integracyjny dla każdego (dystans ok. 2,5 km), który promuje przede wszystkim udział osób z niepełnospr., w tym osób na wózkach inwalidzkich, oraz tych, którzy pragną zacząć swoją przygodę z bieganiem,</p>

Działania	Wskaźniki monitorujące	Termin realizacji	Realizatorzy	Informacje o realizacji działania
				<p>3) Fundacja Elektrowni Rybnik – 1 działanie: sekcja bowlingowa,</p> <p>4) Olimpiady Specjalne Polska-Śląskie – 4 działania:</p> <p>a) zawodnicy Olimpiad byli objęci całorocznym, systematycznym szkoleniem sportowym w następujących dyscyplinach:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zespołowych: piłka nożna, koszykówka, – indywidualnych: jazda konna, narciarstwo, bieg na raketach śnieżnych, tenis stołowy, bowling, pływanie, lekkoatletyka, bocce, badminton, Program Treningu Aktywności Motorycznej, <p>b) udział w zawodach rangi międzynarodowej, ogólnopolskiej, makroregionalnej, regionalnej i lokalnej (30 zawodów),</p> <p>c) 3 obozy (letni obóz sportowy w Istebnej, dofinansowany ze środków PFRON w wysokości 12 510 zł, letni obóz sportowy w Istebnej, zimowy obóz sportowy w Istebnej),</p> <p>d) udział w 3 innych wydarzeniach sportowych.</p> <p>5) Śląski Klub Sportowy Nieśłyszących – 4 działania:</p> <p>a) udział zawodników w imprezach rangi Mistrzostw Polski Nieśłyszących w szachach, warcabach i bowlingu,</p> <p>b) organizacja letniego zgrupowania sportowego w Polańczyku</p> <p>c) systematyczne treningi (szachy i warcaby),</p> <p>d) jubileusz 95-lecia klubu oraz Międzynarodowy Turniej Szachowy z udziałem 32 zawodników z 7 państw, jak również 4 z klubu,</p> <p>6) Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Rybniku – 1 działanie: stworzenie siłowni zewnętrznej jako miejsca rehabilitacji i odpoczynku. Siłownia umiejscowiona jest na terenie kortu przy Warsztacie Terapii Zajęciowej nr 1. Środki pozyskano z projektu współfinansowanego z Fundacji Lotto.</p>

Działania	Wskaźniki monitorujące	Termin realizacji	Realizatorzy	Informacje o realizacji działania
1.5.2. podejmowanie działań w zakresie wspierania pozasportowej działalności osób z niepełnosprawnościami, w tym działalności kulturalnej	liczba zorganizowanych przedsięwzięć	na bieżąco	<ul style="list-style-type: none"> – Wydział Polityki Społecznej, – Centrum Edukacji i Kultury, – jednostki organizacyjne Miasta, – placówki oświatowe, – instytucje kultury, – organizacje pozarządowe 	<p>163 zorganizowane przedsięwzięcia. Przykładowe przedsięwzięcia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) VI Rybnickie Dni Integracji, opisane szczegółowo w działaniu 1.5.3., 2) wyjazdy/wyjścia/warsztaty integracyjno-edukacyjne, 3) uroczystości, imprezy integracyjne, przedstawienia i konkursy szkolne, 4) wycieczki szkolne i turystyczne, 5) kolonie i półkolonie, 6) organizowanie wyjazdów do kina, teatru, muzeum, 7) konkursy plastyczne i literackie, a także wystawy pokonkursowe, 8) koła zainteresowań, 9) imprezy artystyczne, np. Festiwal Kolęd i Pastoralek, 10) angażowanie uczniów z niepełnosprawnościami do akcji szkolnych, 11) organizacja obchodów szczegółowo opisanych w działaniu 1.7.1. (pkt 9 lit. d), 12) projekt „Niebo – ziemi, niebu – ziemia, wszyscy wszystkim ślą życzenia...”, 13) Kolorowe Dni Integracji na sportowo, 14) Świąteczny Jarmark Integracyjny, 15) działalność w Zespole Szkolno-Rewalidacyjnym Szkoła Życia zespołu teatralno-muzycznego „Baj”, którego przedstawienia są prezentowane w ramach spotkań integracyjnych rybnickim placówkom oświatowym i seniorom. <p>Większość wydarzeń i zajęć pozasportowych jest otwarta dla osób z niepełnosprawnościami. Na kilku imprezach był obecny tłumacz języka migowego.</p> <p>Referat Kultury Centrum Edukacji i Kultury zajmował się udzielaniem patronatu honorowego Prezydenta Miasta Rybnika na przedsięwzięcia organizowane m.in. na rzecz osób z niepełnosprawnościami, a także na: udostępnienie sprzętu, czasowe zajęcie powierzchni rynku, deptaka i placu Jana Pawła II oraz udostępnienie stojaków wystawienniczych.</p>

Działania	Wskaźniki monitorujące	Termin realizacji	Realizatorzy	Informacje o realizacji działania
1.5.3. organizacja Dnia/Dni Osób z Niepełnosprawnościami lub Rybnickich Dni Integracji	<ul style="list-style-type: none"> – liczba zorganizowanych przedsięwzięć, – wysokość środków przeznaczonych na działanie 	co najmniej raz w roku	<ul style="list-style-type: none"> – Wydział Polityki Społecznej, – organizacje pozarządowe 	<p>2 zorganizowane przedsięwzięcia.</p> <p>VI Rybnickie Dni Integracji odbyły się 18 i 26 maja 2023 r. Ich głównym organizatorem było Stowarzyszenie Przyjaciół i Wychowanków Zespołu Szkół nr 6 w Rybniku - DLA DOBRA. Podczas wydarzenia odbyły się:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) konferencja dla rodziców osób z niepełnospr. i specjalistów środowiska pomocowego („Mnie to (nie) dotyczy – seksualność osób z niepełnosprawnością”, 208 uczestników), 2) festyn (ponad 638 uczestników) z pokazem talentów 147 uczestników Rybnickich Dni Integracji i wystawa zdjęć prac osób z niepełnosprawnością. <p>Celem wydarzenia było pokazanie potencjału osób z niepełnosprawnościami oraz zaangażowanie społeczeństwa lokalnego we wspólne działanie. Uczestnicy mieli okazję do bliższego poznania się, podtrzymania istniejących już relacji oraz zaprezentowania swoich umiejętności i talentów. Na realizację zadania przeznaczono 6 352,94 zł (konferencja, dotacja Miasta Rybnika – 5 000 zł) i 10 046,46 zł (pokaz talentów, dotacja Miasta Rybnika – 10 000 zł). Dom Kultury w Rybniku-Niedobczycach zapewnił pomieszczenia na konferencję i nieodpłatną oprawę artystyczną podczas festynu (mażoretki).</p> <p>W ramach Międzynarodowego Dnia Osób z Niepełnosprawnościami Powiatowy Urząd Pracy zorganizował Dzień Otwarty, podczas którego osoby zainteresowane miały możliwość m.in. zacerpnięcia porad specjalistów z instytucji i organizacji wspierających osoby z niepełnosprawnościami w poruszaniu się na rynku pracy (np. doradztwo w zakresie orzekania niepełnosprawności), skorzystania z konsultacji w zakresie szkolenia i doskonalenia zawodowego, a także zostały poinformowane o aktualnych ofertach pracy.</p>

Cel szczegółowy:

1.6. Poszerzenie świadomości osób z niepełnosprawnościami o przysługujących im uprawnieniach i formach pomocy oraz wspieranie ich usamodzielniania

Działanie	Wskaźniki monitorujące	Termin realizacji	Realizatorzy	Informacje o realizacji działania
<p>1.6.1. organizacja m.in. szkoleń, zajęć, konferencji, punktów wsparcia/doradztwa, grup wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami w zakresie określonym w celu</p>	<p>– liczba przeprowadzonych działań, – liczba wspartych osób</p>	<p>na bieżąco</p>	<p>– jednostki organizacyjne Miasta, – placówki oświatowe, – instytucje kultury, – organizacje pozarządowe</p>	<p>81 przeprowadzonych działań i co najmniej 1 808 wspartych osób. Przykładowe działania:</p> <p>1) Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności m.in. zorganizował:</p> <p>a) spotkanie z ekspertem Urzędu Skarbowego w Rybniku wraz z indywidualnymi poradami dotyczącymi ulg rehabilitacyjnych i odliczenia ich w zeznaniu podatkowym,</p> <p>b) wykłady i doradztwo pracowników w ramach VI Rybnickich Dni Integracji oraz dla uczestników Uniwersytetu Trzeciego Wieku na temat orzekania niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności,</p> <p>2) Środowiskowy Dom Samopomocy „Cogito Noster” prowadził grupę terapeutyczną (udział lekarza psychiatry), psychoedukację, trening umiejętności społecznych i interpersonalnych, trening higieniczny z autokreacją, grupy wsparcia, trening intelektu, psychozabawy, grupę dyskusyjną, relaksację, warsztaty aktywności twórczej z elementami psychodramy, grupę terapeutyczno-edukacyjną dla osób z podwójną diagnozą, trening relaksacyjny, poradnictwo socjalne, trening kulinarno-budżetowy, ergoterapię, terapię ruchem/zajęcia sportowe, muzykoterapię, trening aktywnego spędzania czasu wolnego, poradnictwo psychologiczne – terapię indywidualną, warsztaty kreatywności i sztuki, warsztaty muzyczne, filmoterapię, trening kreowania wizerunku i zdrowego stylu życia,</p> <p>3) Powiatowy Urząd Pracy przeprowadził działania opisane w działaniach 3.1.1. i 3.1.3.,</p> <p>4) Zarząd Zieleni Miejskiej przeprowadził zajęcia praktyczne/warsztaty z zakresu nasadzeń roślin i cebul</p>

Działanie	Wskaźniki monitorujące	Termin realizacji	Realizatorzy	Informacje o realizacji działania
				<p>dla uczniów Szkoły Podstawowej Specjalnej z Oddziałami Przedszkolnymi nr 7 i uczestnikami Warsztatu Terapii Zajęciowej Nr 2,</p> <p>5) Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna im. Konstantego Prusa organizowała praktyki zawodowe dla uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej,</p> <p>6) Stowarzyszenie na rzecz psychoprofilaktyki i promocji zdrowia psychicznego „Validus” przeprowadziło warsztaty dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz ich rodzin w ramach projektu „Życ pełnią życia” – <i>rehabilitacja psychospołeczna osób z zaburzeniami psychicznymi i ich najbliższego otoczenia w celu przeciwdziałania ich dyskryminacji</i>. Odbędzie się także konferencja naukowa dla ok. 120 osób (integracja osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin ze środowiskiem lokalnym i pomocowym w Rybniku). Tematyka konferencji obejmowała problematykę występowania choroby psychicznej i zaburzeń psychicznych w rodzinie i społeczeństwie oraz kształtowania właściwych postaw społecznych wobec tych osób w celu przeciwdziałania ich dyskryminacji. Przyczyniła się do łamania stereotypów na temat stygmatyzacji osób dotkniętych kryzysem psychicznym. Odbędzie się występ muzyczno-literacki uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy „Cogito Noster” oraz wystawa prac rękodzieła tych osób. Zadanie dofinansowane ze środków Miasta Rybnika w kwocie 15 025,20 zł,</p> <p>7) Centrum Rozwoju Inicjatyw Społecznych (CRIS) udzieliło ponad 160 porad w obszarze niepełnosprawności, co zostało szczegółowo opisane w informacji o realizacji działania 1.7.1.,</p> <p>8) placówki oświatowe:</p> <p>a) organizacja Międzynarodowego Dnia Osoby Niepełnosprawnej – uczniowie pełni sprawni integrują się z uczniami niepełnosprawnymi, mają okazję poszerzyć swoją wiedzę na temat różnych</p>

Działanie	Wskaźniki monitorujące	Termin realizacji	Realizatorzy	Informacje o realizacji działania
				<p>niepełnosprawności oraz zrozumieć, jakie bariery napotykają osoby niepełnosprawne,</p> <p>b) szkolenie dotyczące bezpieczeństwa – jak reagować na sytuację zagrożenia, zachowania w stosunku do uczniów ze specjalnymi potrzebami,</p> <p>c) szkolenie dotyczące cukrzycy i szkolenie z ratownikiem medycznym,</p> <p>d) zajęcia z doradztwa zawodowego i warsztaty preorientacji zawodowej,</p> <p>e) zajęcia rewalidacyjne z uczniami posiadającymi orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, ze specjalistami w zależności od wskazań wynikających z niepełnosprawności uczniów,</p> <p>f) zajęcia edukacyjne i lekcyjne dla uczniów,</p> <p>g) bieżące porady i konsultacje dla rodziców uczniów z niepełnosprawnościami,</p> <p>h) prenumerata bezpłatnego magazynu dla osób z niepełnosprawnością, ich rodzin i przyjaciół „Integracja” dla rodziców uczniów niepełnosprawnych i nauczycieli,</p> <p>i) organizacja warsztatów „Mediacje budują relacje” przez Stowarzyszenie Mediatorzy Polscy. Uczniowie mieli okazję zapoznać się z technikami rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie z sytuacjami trudnymi.</p>

Cel szczegółowy:

1.7. Poszerzenie świadomości mieszkańców Miasta Rybnika w zakresie praw i potrzeb osób z niepełnosprawnościami

Działania	Wskaźniki monitorujące	Termin realizacji	Realizatorzy	Informacje o realizacji działania
<p>1.7.1. prowadzenie działań (np. kampanie, prelekcje, informacje na stronach internetowych i profilach społecznościowych Miasta):</p> <p>– na rzecz integracji osób</p>	<p>– liczba przeprowadzonych działań,</p> <p>– liczba beneficjentów działań</p>	na bieżąco	<p>– Wydział Polityki Społecznej,</p> <p>– Wydział Marketingu i Mediów,</p> <p>– jednostki organizacyjne</p>	<p>230 przeprowadzonych działań, co najmniej 4 531 beneficjentów działań. Przykładowe działania:</p> <p>1) zamieszczanie na stronie internetowej Miasta Rybnika www.rybnik.eu i profilach społecznościowych Miasta (średni zasięg wiadomości na facebook'u – 14 300 odbiorców) informacji dotyczących tego działania, a także</p>

Działania	Wskaźniki monitorujące	Termin realizacji	Realizatorzy	Informacje o realizacji działania
<p>z niepełnosprawnościami i przeciwdziałania ich dyskryminacji,</p> <p>– kształtujących właściwy stosunek do ww. osób,</p> <p>– na rzecz poprawy wizerunku ww. osób,</p> <p>– w zakresie zapewnienia dostępności</p>			<p>Miasta,</p> <p>– placówki oświatowe,</p> <p>– instytucje kultury,</p> <p>– organizacje pozarządowe</p>	<p>prowadzenie oraz systematyczne aktualizowanie podstrony miejskiej (zakładka <i>Dla mieszkańców/Osoby z niepełnosprawnościami</i>),</p> <p>2) publikowanie na stronach internetowych jednostek informacji mających na celu:</p> <p>a) kształtowanie postaw akceptacji i zrozumienia dla osób z niepełnosprawnościami,</p> <p>b) promowanie twórczości, osiągnięć oraz szeroko rozumianej aktywności ww. osób (np. Środowiskowy Dom Samopomocy „Cogito Noster”),</p> <p>3) Powiatowy Urząd Pracy – działania opisane w działaniu 3.1.5.,</p> <p>4) Muzeum im. o. Emila Drobrego – współorganizacja działań realizowanych przez jednostki, placówki oświatowe i organizacje pozarządowe (m.in. autorski program zajęć, przybliżający historię i kulturę regionalną oraz świat sztuki, wystawy, warsztaty, zajęcia sensoryczne, lekcje muzealne),</p> <p>5) pikniki, festyny rodzinne i spotkania integracyjne,</p> <p>6) akcje charytatywne wspierania osób z niepełnospr., w tym zbieranie nakrętek na sprzęt rehabilitacyjny lub opłacenie turnusów rehabilitacyjnych,</p> <p>7) konferencja naukowa pt. „<i>Życ pełnią życia</i>” – m.in. prelekcje specjalistów z zakresu zdrowia psychicznego, w tym asystenta zdrowienia, szczegółowo opisana w działaniu 1.6.1.,</p> <p>8) Centrum Rozwoju Inicjatyw Społecznych (CRIS) przeprowadziło ponad 160 konsultacji i doradztw w obszarze niepełnosprawności. Dotyczyły m.in.: opieki wytchnieniowej, usług asystenckich, ulg i świadczeń, bezwzrokowej obsługi komputera, aktywizacji zawodowej, dostępności przestrzeni, formularzy i stron internetowych, wsparcie osoby z niepełnosprawnością hospitalizowanej za granicą, praca z niewidomym uczniem,</p> <p>9) placówki oświatowe:</p> <p>a) zamieszczanie na stronach internetowych i mediach społecznościowych informacji o ich działalności i akcjach promujących sukcesy i aktywności osób</p>

Działania	Wskaźniki monitorujące	Termin realizacji	Realizatorzy	Informacje o realizacji działania
				<p>z niepełnosprawnościami, w tym zakładki informacyjne z zakresu m.in. treści logopedycznych, integracji i treści propagujących Polski Język Migowy,</p> <p>b) programy wychowawczo-profilaktyczne zawierające treści dotyczące kształtowania postaw wobec uczniów z niepełnosprawnościami,</p> <p>c) szeroko zakrojone działania skierowane dla dzieci i młodzieży, kształtujące postawy tolerancji wobec osób z niepełnosprawnościami i zasady savoir-vivre wobec tych osób: lekcje wychowawcze, pogadanki tematyczne, zajęcia z pedagogiem, warsztaty, rozmowy i filmy edukacyjne, zajęcia z języka migowego, cykl zajęć terapeutycznych z psem (innowacja pedagogiczna),</p> <p>d) obchody:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Światowego Dnia Zespołu Downa (21 marca) – uczniowie zakładają kolorowe skarpetki „nie do pary”, – Światowego Dnia Świadomości Autyzmu (2 kwietnia) – dzień na niebiesko, niebieski spacer, kampania „Zaświeć się na niebiesko dla autyzmu”, konferencja „Autyzm – inny umysł, inne myślenie – stosowana analiza zachowania z osobami ze spektrum autyzmu”), – Dnia Walki z Dyskryminacją Osób Niepełnosprawnych (5 maja), – Szkolnego Dnia Życzliwości, – Tygodnia Empatii, – Tygodnia dbania o zdrowie psychiczne, – Dnia Osób z Afazją Rozwojową (1 października), – Międzynarodowego Dnia Tolerancji (16 listopada), – Międzynarodowego Dnia Osób Niepełnosprawnych (3 grudnia), – Kolorowych Dni Integracji, <p>e) organizacja akcji ogólnopolskich oraz szkolnych: #Kocham słyszeć (akcja dotycząca problemów z niedosłuchem), #Migamy jabłuszko (promowanie</p>

Działania	Wskaźniki monitorujące	Termin realizacji	Realizatorzy	Informacje o realizacji działania
				<p>języka migowego),</p> <p>f) projekty: Ogólnopolski Projekt Edukacyjno- Społeczny „Każdy inny - wszyscy równi”, „Empatyczna Klasa”, o których mowa w dalszej części raportu,</p> <p>g) konkursy: „Logopedę swego mam – o wymowę piękną dbam:”, wiedzy o integracji i niepełnosprawności,</p> <p>h) zakup literatury do bibliotek szkolnych kształtującej właściwy stosunek do osób z niepełnosprawnościami oraz pomagającej w radzeniu sobie z codziennym funkcjonowaniem w szkole osób z dysfunkcjami,</p> <p>i) dzieci z Miejskiego Żłobka Wesoła Rybka (Zespół Żłobków Miejskich) wraz z opiekunkami gościły w ramach integracji w Przedszkolu Specjalnym nr 48 w Zespole Szkolno-Rewalidacyjnym Szkoła Życia (wspólne zabawy oraz prace plastyczne),</p> <p>j) Szkoła Podstawowa nr 3 im. św. Stanisława Kostki uzyskała certyfikat „Szkoły Przyjaznej Dyslektykom”,</p> <p>k) udział uczniów II Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego w:</p> <ul style="list-style-type: none"> – podsumowaniu projektu społecznego „uDOSTĘPniacze 2.0” (prelekcja osoby niedowidzącej), który promuje dostępność. Akcja ma na celu m.in. uświadomienie uczniom, jak wiele barier znajduje się w otoczeniu, – konkursie na Tik Toka w ramach projektu „Śląska Przestrzeń Innowacji”, którego celem jest upowszechnienie wiedzy na temat potrzeb i pomocy osobom niewidomym i słabowidzącym w transporcie publicznym, l) pedagogizacja rodziców i szkolenia dla nauczycieli w tym zakresie. <p>Podczas obchodów różnych świąt uczniowie pełnosprawni integrują się z uczniami z niepełnosprawnościami. Mają okazję poszerzyć swoją wiedzę na temat różnych niepełnosprawności oraz zrozumieć z jakimi barierami stykają się ww. osoby. Celem tych imprez jest uwrażliwianie</p>

Działania	Wskaźniki monitorujące	Termin realizacji	Realizatorzy	Informacje o realizacji działania
				<p>dzieci na różnice wynikające z niepełnosprawności oraz integracja środowisk szkolnych z różnych placówek.</p> <p>U uczniów ze szkół integracyjnych każdego dnia kształtuje się właściwy stosunek do osób z niepełnospr. Uczniowie uczą się większej tolerancji wobec innych, akceptowania niepełnosprawności, odpowiedzialności i życzliwości, większej otwartości na innych, dostrzegają i coraz lepiej rozumieją ograniczenia samodzielności swoich kolegów i troszczą się o nich, uczą się większej wytrwałości i cierpliwości w pokonywaniu własnych trudności. Niepełnosprawni uczniowie razem ze swoimi kolegami uczestniczą w organizacji akademii szkolnych, akcji charytatywnych, przedstawień teatralnych.</p>

Cel szczegółowy:

1.8. Promowanie wolontariatu

Działanie	Wskaźniki monitorujące	Termin realizacji	Realizatorzy	Informacje o realizacji działania
1.8.1. upowszechnianie wolontariatu, ukierunkowanego na pomoc osobom z niepełnosprawnościami oraz ich rodzinom i opiekunom, a także angażowanie osób z niepełnosprawnościami jako wolontariuszy	<ul style="list-style-type: none"> – liczba zrealizowanych działań, – liczba wspartych osób, – liczba wolontariuszy, w tym osób z niepełnosprawnościami 	na bieżąco	<ul style="list-style-type: none"> – Wydział Polityki Społecznej, – Ośrodek Pomocy Społecznej, – placówki oświatowe, – organizacje pozarządowe 	<p>84 zrealizowane działania, co najmniej 321 wspartych osób, 585 wolontariuszy, w tym 6 osób z niepełnosprawnościami. Przykładowe działania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Rybnicki Telefon Seniora – 239 rozmów telefonicznych, 37 seniorów wolontariuszy zaangażowanych w jego prowadzenie, 2) akcje charytatywne przeprowadzane przez samorządy uczniowskie, 3) zbiórki pieniężne, surowców wtórnych i kiermasze na rehabilitację osób z niepełnosprawnościami, 4) szkolne koła wolontariatu i kluby Małego Wolontariusza, 5) współpraca z różnymi organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom z niepełnosprawnościami i hospicjom, 6) organizowanie spotkań integracyjnych dla osób starszych i z niepełnosprawnościami,

Działanie	Wskaźniki monitorujące	Termin realizacji	Realizatorzy	Informacje o realizacji działania
				7) odwiedziny wolontariuszy w domach seniorów i osób z niepełnosprawnościami oraz przekazywanie upominków i własnoręcznie wykonanych kartek, 8) akcja pisania urodzinowych kartek dla chorego Fabianka z Rybnika – ponad 200 kartek, 9) Rybnickie Centrum Edukacji Zawodowej – warsztaty dla słuchaczy wspierające osoby, które pragną zaangażować się w wolontariat, 10) Szkoła Podstawowa z Oddziałami Przedszkolnymi nr 22 im. Juliusza Słowackiego – udział w innowacji pedagogicznej „Łączymy Pokolenia” (kształtowanie postawy służenia pomocą innym, wrażliwości zarówno na potrzeby osób starszych, chorych, jak i młodszych dzieci), 11) organizacja konkursu „Wolontariusz Roku 2023 Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego”, którego celem była promocja aktywnych, zaangażowanych społecznie osób, które jako wolontariusze podejmowały działania na rzecz innych, wspomagały działania organizacji i instytucji, organizowały i włączały się w inicjatywy, akcje i działania społeczne, 12) świętowanie Międzynarodowego Dnia Wolontariatu (5 grudnia).

Cel szczegółowy:

1.9. Rehabilitacja społeczna osób z niepełnosprawnościami

Działania	Wskaźniki monitorujące	Termin realizacji	Realizatorzy	Informacje o realizacji działania
1.9.1. świadczenie usług opiekuńczych, pielęgnacyjnych i rehabilitacyjnych osobom z niepełnosprawnościami	– liczba świadczonych usług, – liczba wspartych osób	na bieżąco	– Ośrodek Pomocy Społecznej, – Ośrodek Leczenia i Rehabilitacji Dzieci im. św. Jana Pawła II,	Ośrodek Pomocy Społecznej: 1) usługi podstawowe – 77 osób (9 696,5 godz.), 2) usługi pielęgnacyjne – 20 osób (1 114,5 godz.), 3) usługi specjalistyczne rehabilitacyjne – 20 osób (1 021,5 godz.), 4) usługi specjalistyczne świadczone na rzecz osób

Działania	Wskaźniki monitorujące	Termin realizacji	Realizatorzy	Informacje o realizacji działania
			– organizacje pozarządowe	<p>dorosłych z zaburzeniami psychicznymi – 17 osób (2 840,5 godz.),</p> <p>5) usługi specjalistyczne świadczone na rzecz dzieci z zaburzeniami psychicznymi – 5 osób (2 503 godz.).</p> <p>Ośrodek Leczenia i Rehabilitacji Dzieci im. św. Jana Pawła II otoczył opieką 1 128 mieszkańców w wieku od 0 do 18 roku życia. Wykonano 17 192 usługi (procedury medyczne z zakresu porad lekarskich, terapii psychologicznej i logopedycznej, terapii grupowej oraz rehabilitacji leczniczej).</p> <p>Zespół Szkolno-Rewalidacyjny Szkoła Życia zatrudnia fizjoterapeutę na cały etat (40 godz. tygodniowo), który świadczy usługi związane ze wspomaganiem ruchowym i korekcją wad postawy u 31 osób na terenie placówki oraz u osób z głęboką niepełnosprawnością na terenie Ośrodka Rewalidacyjno-Wychowawczego.</p> <p>Stowarzyszenie Amazonek „Odnowa”, w ramach zadania publicznego pn. „<i>Rehabilitacja kobiet po mastektomii</i>”, dofinansowanego ze środków Miasta Rybnika w kwocie 8 000 zł, wsparło:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) 20 kobiet poprzez gimnastykę rehabilitacyjną – 28 zajęć, 2) 20 kobiet poprzez rehabilitację wodną na basenie – 26 zajęć, 3) 13 kobiet poprzez masaż limfatyczny – 130 zabiegów. <p>Regionalna Fundacja Pomocy Niewidomym, w ramach zadania publicznego pn. „<i>Kompleksowa rewalidacja dzieci niewidomych i niedowidzących ze sprzężoną niepełnosprawnością z terenu Rybnika – szansą na integrację społeczną</i>”, dofinansowanego ze środków Miasta Rybnika w kwocie 11 000 zł, udzieliła wsparcia 5 dzieciom (w wieku od 0 do 8 lat) w postaci:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wsparcia psychologicznego – 6 konsultacji, 2) terapii indywidualnej dzieci – 108 wizyt, 3) wsparcia i diagnostyki logopedycznej – 36 wizyt.

Działania	Wskaźniki monitorujące	Termin realizacji	Realizatorzy	Informacje o realizacji działania
				<p>Stowarzyszenie Kendzi, w ramach zadania publicznego pn. „<i>Transfer Hipoterapii</i>” zrealizowano 8 zajęć hipoterapeutycznych dla 5 uczestników oraz 4 godz. zajęć dla 6 uczestnika. Zadanie dofinansowane ze środków Miasta Rybnika w kwocie 10 000 zł.</p> <p>Fundacja Elektrowni Rybnik – udostępnienie krytej pływalni celem m.in. prowadzenia całorocznych zajęć nurkowych dla osób z autyzmem, porażeniem mózgowym i Zespołem Downa (rehabilitacja w wodzie).</p>
1.9.2. zapewnienie rehabilitacji społecznej osobom z niepełnosprawnościami w środowiskowych domach samopomocy	liczba wspartych osób	na bieżąco	<ul style="list-style-type: none"> – Środowiskowy Dom Samopomocy „Cogito Noster”, – organizacje pozarządowe 	<p>Środowiskowy Dom Samopomocy „Cogito Noster” – 51 osób, Środowiskowy Dom Samopomocy w Rybniku przy ul. Karłowicza 48 – 59 osób. Razem: 110 osób.</p>
1.9.3. prowadzenie rehabilitacji psychiatrycznej oraz udzielanie wsparcia psychologicznego osobom z niepełnosprawnościami, w rozwiązywaniu sytuacji kryzysowych, pojawiających się w związku z niepełnosprawnością lub chorobą	liczba wspartych osób	na bieżąco	<ul style="list-style-type: none"> – Środowiskowy Dom Samopomocy „Cogito Noster” (Zespół Psychiatrii Środowiskowej), – Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Psychoterapii, – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, – organizacje pozarządowe 	<p>157 wspartych osób. Dodatkowo 11 021 osobodni i 14 558 porad.</p> <p>Zespół Psychiatrii Środowiskowej objął swoimi oddziaływaniami 43 osoby z zaburzeniami psychicznymi oraz członków ich rodzin. Przeprowadzono oddziaływania oraz interwencje w miejscu zamieszkania klientów oraz poza miejscem zamieszkania (w siedzibie Zespołu). Przeprowadzono w terenie 215 wizyt o charakterze terapeutycznym lub interwencyjnym (w tym z umieszczeniem w szpitalu psychiatrycznym). Prowadzono również liczne rozmowy telefoniczne o charakterze konsultacji lub wsparcia. Zmotywowano 2 osoby do skorzystania i/lub uczestniczenia w Środowiskowym Domu Samopomocy „Cogito Noster”.</p> <p>Zespół Szkolno-Rewalidacyjny Szkoła Życia – wizyty psychiatry w placówce (umożliwienie konsultacji indywidualnych dla rodziców uczniów/wychowanków) – 50 rodziców.</p> <p>Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Psychoterapii wsparł 54 osoby.</p>

Działania	Wskaźniki monitorujące	Termin realizacji	Realizatorzy	Informacje o realizacji działania
				<p>Stowarzyszenie Amazonek „Odnowa” – członkinie stowarzyszenia, które potrzebowały indywidualnego wsparcia, rozmowy i psychicznej podbudowy, miały możliwość odbycia spotkań z profesjonalnym psycho-onkologiem. Odbyło się 6 spotkań, z których skorzystało 10 osób.</p> <p>Na terenie Klinicznego Szpitala Psychiatrycznego SPZOZ w Rybniku funkcjonuje 30-łóżkowy Oddział Rehabilitacji Psychiatrycznej, którego zadaniem jest wczesna lub późna rehabilitacja osób z zaburzeniami psychicznymi, w szczególności psychotycznymi, leczonych z powodu utrwalonych zaburzeń funkcjonowania życiowego lub znacznego ryzyka powstania takich zaburzeń. Oddział ten wykonał 11 021 osobodni.</p> <p>W ramach utworzonego przez ww. szpital Centrum Zdrowia Psychicznego (CZP), działają 3 Poradnie Zdrowia Psychicznego (przy ul. Gliwickiej 33, przy ul. Rudzkiej 13 oraz od 1 grudnia 2023 r. w Czerwionce-Leszczynach przy ul. 3 maja 1a), w których udzielane są bezpłatne porady lekarskie i psychologiczne, oraz Zespół Leczenia Środowiskowego, którego zadaniem jest umożliwienie kontynuacji terapii i rehabilitacji w miejscu zamieszkania. W ww. poradniach udzielono 15 094 porady. W ramach CZP Szpital zawarł umowy podwykonawstwa świadczeń w ramach opieki ambulatoryjnej z:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Ośrodkiem Psychoterapii i Leczenia Uzależnień Marcin Błażejewski i Wspólnicy Spółka Jawna (Rybnik, ul. Śląska 1), który w ramach Poradni Zdrowia Psychicznego udzielił 5 833 porady, 2) „Centrum Medyczne” Sp. z o.o. (Rybnik, ul. Śląska 1), które udzieliło 8 725 porad.
1.9.4. wspieranie osób z niepełnosprawnościami w procesie rehabilitacji społecznej poprzez udzielanie dofinansowań ze środków PFRON	<ul style="list-style-type: none"> – liczba wspartych osób, – wysokość środków przeznaczonych na działanie 	na bieżąco	Ośrodek Pomocy Społecznej	<p>Wsparto 923 osoby, w tym 97 osób w 2 warsztatach terapii zajęciowej. Ogółem na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej przeznaczono kwotę 4 425 121,39 zł, w tym dofinansowanie działalności ww. warsztatów na kwotę 2 684 136 zł.</p>

Działania	Wskaźniki monitorujące	Termin realizacji	Realizatorzy	Informacje o realizacji działania
				W ramach programu pn. <i>Samodzielność-Aktywność Mobilność! Dostępne mieszkanie</i> dofinansowano zamianę mieszkania na lokal bez barier architektonicznych 1 osobie z niepełnosprawnością w stopniu znacznym w kwocie 81 682 zł.
1.9.5. świadczenie usług asystenckich dla osób z niepełnosprawnościami	<ul style="list-style-type: none"> – liczba wspartych osób, – wysokość środków przeznaczonych na działanie 	na bieżąco	<ul style="list-style-type: none"> – Ośrodek Pomocy Społecznej, – organizacje pozarządowe 	116 wspartych osób, 808 001,31 zł przeznaczone na to działanie, z czego: 1) Stowarzyszenie „Oligos” – 75 osób (11 229 godz. usług), 449 160 zł, 2) Ośrodek Pomocy Społecznej – 41 osób, 358 841,31 zł.

Cel szczegółowy:

1.10. Stwarzanie warunków do samodzielnego i niezależnego życia osób z niepełnosprawnościami poprzez wspieranie mieszkalnictwa

Działanie	Wskaźniki monitorujące	Termin realizacji	Realizatorzy	Informacje o realizacji działania
1.10.1. tworzenie mieszkań chronionych (treningowych i wspieranych) oraz wspomaganych dla osób z niepełnosprawnościami	zrealizowano/ nie zrealizowano	do 2025 r.	<ul style="list-style-type: none"> – Zakład Gospodarki Mieszkaniowej, – Ośrodek Pomocy Społecznej, – organizacje pozarządowe 	Zrealizowano – 2 mieszkania chronione treningowe utworzone w latach ubiegłych, przekazane w 2022 r. Polskiemu Stowarzyszeniu na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intellektualną Koło w Rybniku (2 umowy użyczenia). Kontynuacja działania: <ul style="list-style-type: none"> – realizacja zadania publicznego pn. <i>Rybnickie mieszkania ze wsparciem - Samodzielności ciąg dalszy</i> (dotacja Miasta Rybnika – 10 000 zł), który zakładał pobyt w mieszkaniach osób z niepełnosprawnościami (2 tygodnie po 4 osoby). Uczestnicy projektu realizowali treningi: higieniczny, kulinarny, ekonomiczny, zaradności życiowej, umiejętności praktycznych, komunikacyjny, organizacji czasu wolnego, umiejętności społecznych, komunikacji interpersonalnej, współpracy i odpowiedzialności w grupie, – realizacja zadania publicznego Województwa Śląskiego pn. <i>Chcę, Potrafię, Udowodnię.</i>

Działanie	Wskaźniki monitorujące	Termin realizacji	Realizatorzy	Informacje o realizacji działania
1.10.2. tworzenie dostosowanych dla osób z niepełnosprawnościami mieszkań w ramach mieszkaniowego zasobu Miasta	zrealizowano/ nie zrealizowano	do 2025 r.	<ul style="list-style-type: none"> – Zakład Gospodarki Mieszkaniowej, – Ośrodek Pomocy Społecznej, – organizacje pozarządowe 	Nie zrealizowano.

Cel szczegółowy:

1.11. Wspieranie otoczenia osób z niepełnosprawnościami

Działania	Wskaźniki monitorujące	Termin realizacji	Realizatorzy	Informacje o realizacji działania
1.11.1. rozszerzenie i promocja oferty usług opieki wytchnieniowej (realizacja Lokalnego Programu Opieki Wytchnieniowej dla Miasta Rybnika na lata 2021-2025)	<ul style="list-style-type: none"> – liczba podjętych działań, – liczba osób objętych opieką wytchnieniową, – liczba przeprowadzonych kampanii edukacyjnych i informacyjnych w zakresie popularyzacji opieki wytchnieniowej 	na bieżąco	<ul style="list-style-type: none"> – Ośrodek Pomocy Społecznej, – Miejski Dom Pomocy Społecznej, – organizacje pozarządowe 	<p>1 działanie – realizacja Lokalnego Programu Opieki Wytchnieniowej dla Miasta Rybnika na lata 2021-2025, przyjętego uchwałą nr 715/XLIII/2021 Rady Miasta Rybnika z dnia 23 września 2021 r.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) promocja opieki wytchnieniowej w mediach lokalnych oraz środowiskach senioralnych i niepełnosprawnych, 2) liczba osób objętych opieką: <ol style="list-style-type: none"> a) w formie dziennej – 36, kwota 230 047,29 zł, b) całodobową – 51, kwota 195 724,71 zł.
1.11.2. podejmowanie innych działań wspierających otoczenie osób z niepełnosprawnościami	liczba podjętych działań	na bieżąco	<ul style="list-style-type: none"> – Ośrodek Pomocy Społecznej, – Wydział Polityki Społecznej, – organizacje pozarządowe 	<p>3 działania realizowane przez Stowarzyszenie „Oligos”:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Program resortowy Ministra Rodziny i Polityki Społecznej pn. „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023 (dofinansowany z Funduszu Solidarnościowego). Z programu skorzystały: <ol style="list-style-type: none"> a) 24 osoby z opieki dziennej (asystenci przepracowali 7 693 godz. usług), b) 24 osoby z opieki całodobowej (252 doby); 2) przy Środowiskowym Domu Samopomocy w Rybniku przy ul. Karłowicza 48 działał Klub Rodzica. Grupa rodziców spotykała się raz w tygodniu, tworząc grupę wsparcia; 3) półkolonie w Zespole Szkolno-Rewalidacyjnym Szkoła Życia, z których skorzystało 13 dzieci. Zajęcia były realizowane przez 60 godz. (dotacja

Działania	Wskaźniki monitorujące	Termin realizacji	Realizatorzy	Informacje o realizacji działania
				<p>Miasta Rybnika – 12 000 zł).</p> <p>Środowiskowy Dom Samopomocy „Cogito Noster” prowadził grupy wsparcia dla rodzin z elementami psychoedukacji (27 rodzin, 2 godz./miesięcznie).</p> <p>Stowarzyszenie na rzecz wspomagania osób z niepełnosprawnością i ich otoczenia „Razem” organizowało działania na rzecz wspierania otoczenia osób z niepełnosprawnością. Głównie działania związane były z Klubem Rodzica, m.in. zajęcia aqua aerobiku, spotkania integracyjne, zabawa integracyjna dla rodziców, opiekunów i dzieci z niepełnosprawnością. Ponadto, realizowało projekt pn. <i>Półkolonie letnie - Każdy dzień może być przygodą</i>, z którego skorzystało 28 osób (dotacja Miasta Rybnika – 12 000 zł).</p> <p>Razem: 6 podjętych działań.</p>
1.11.3. udostępnianie organizacjom pozarządowym, działającym na rzecz osób z niepełnosprawnościami, na preferencyjnych warunkach, lokali wchodzących w skład zasobu Miasta Rybnika	liczba udostępnionych lokali	na bieżąco	<ul style="list-style-type: none"> – Zakład Gospodarki Mieszkaniowej, – pozostałe jednostki organizacyjne Miasta, – placówki oświatowe, – instytucje kultury 	17 udostępnionych lokali.

Cel główny 2

Wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami

Cel szczegółowy:

2.1. Wsparcie procesu edukacyjnego dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami

Działania	Wskaźniki monitorujące	Termin realizacji	Realizatorzy	Informacje o realizacji działania
2.1.1. realizacja wczesnego wspomagania rozwoju dzieci	liczba dzieci objętych procesem	na bieżąco	<ul style="list-style-type: none"> – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, – placówki oświatowe 	<p>Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) realizacja wczesnego wspomagania rozwoju – 125 dzieci, 2) realizacja w ramach Wiodącego Ośrodka Koordynacyjno-

Działania	Wskaźniki monitorujące	Termin realizacji	Realizatorzy	Informacje o realizacji działania
	wczesnego wspomaganie rozwoju			Rehabilitacyjno-Opiekuńczego – 83 dzieci. Placówki oświatowe – 224 dzieci. Razem: 432 dzieci. Terapia była prowadzona w zależności od indywidualnych potrzeb rozwojowych dzieci.
2.1.2. udzielanie pomocy specjalistycznej dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnościami	liczba wspartych osób	na bieżąco	– Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, – placówki oświatowe	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna – 929 wspartych osób – diagnoza dzieci i uczniów w celu wydania orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego (623 orzeczeń) lub/oraz opinii o wczesnym wspomaganie rozwoju (306 opinii). Placówki oświatowe – 1 334 wsparte osoby – udział ww. osób w zajęciach specjalistycznych: – zajęcia rewalidacyjne wynikające z orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, w tym indywidualne, – zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, – nauczanie indywidualne, – zajęcia korygujące zaburzenia przetwarzania słuchowego, – trening umiejętności społecznych, – zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne, – pomoc psychologiczno-pedagogiczna, – terapia ogólnorozwojowa rozwijająca umiejętności społeczne, – terapia logopedyczna, – integracja sensoryczna, – terapia metodą Weroniki Sherborne i terapia metodą Emphaty Dolls. Razem: 2 263 osoby.
2.1.3. udzielanie wsparcia kadrze pedagogicznej pracującej z uczniami z niepełnosprawnościami w podnoszeniu kwalifikacji zawodowych	liczba wspartych osób	na bieżąco	placówki oświatowe	Co najmniej 1 082 wsparte osoby.
2.1.4. wspieranie rodziców i opiekunów dzieci z niepełnosprawnościami w zakresie działalności	liczba wspartych osób	na bieżąco	– Centrum Edukacji i Kultury, – placówki oświatowe, – Poradnia Psychologiczno-	Co najmniej 1 996 wspartych osób.

Działania	Wskaźniki monitorujące	Termin realizacji	Realizatorzy	Informacje o realizacji działania
edukacyjnej (np. szkolenia, konferencje, grupy wsparcia, porady indywidualne)			Pedagogiczna	

Cel szczegółowy:

2.2. Tworzenie warunków wyrównujących szanse edukacyjne dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami

Działania	Wskaźniki monitorujące	Termin realizacji	Realizatorzy	Informacje o realizacji działania
2.2.1. doposażenie placówek oświatowych w pomoce dydaktyczne, sprzęt i urządzenia poprawiające codzienne funkcjonowanie osób z niepełnosprawnościami oraz usprawniające proces dydaktyczny uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	<ul style="list-style-type: none"> – liczba doposażonych placówek oświatowych, – wysokość środków poniesionych na ten cel 	na bieżąco	placówki oświatowe	36 doposażonych placówek na kwotę 604 501,12 zł. <ol style="list-style-type: none"> Przedszkole nr 3 – 2 178 zł, Przedszkole nr 4 – 16 580 zł, Przedszkole nr 9 – 2 000 zł, Przedszkole nr 10 – 2 807,58 zł, Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi nr 17 im. Jana Brzechwy – 21 798 zł, Przedszkole nr 19 – 1 168,95 zł, Przedszkole nr 23 – 793 zł, Przedszkole nr 25 – 5 018,18 zł, Przedszkole nr 32 – 1 679 zł, Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi nr 39 – 1 510,42 zł, Przedszkole nr 41 – 5 000 zł, Przedszkole nr 50 – 7 880 zł, Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 1 im. Janusza Korczaka – 329 516,87 zł, Szkoła Podstawowa nr 3 im. św. Stanisława Kostki – 43 750 zł, Szkoła Podstawowa nr 4 im. Jana Pawła II – 6 147,94 zł, Szkoła Podstawowa Specjalna z Oddziałami Przedszkolnymi nr 7 – 2 388,48 zł, Szkoła Podstawowa z Oddziałami Mistrzostwa Sportowego nr 10 im. Św. Jadwigi Królowej Polski – 500 zł, Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi

Działania	Wskaźniki monitorujące	Termin realizacji	Realizatorzy	Informacje o realizacji działania
				nr 18 im. Jana Brzechwy – 226 zł, 19) Szkoła Podstawowa nr 19 – 20 750 zł, 20) Szkoła Podstawowa nr 21 im. Karola Miarki – 7 500 zł, 21) Szkoła Podstawowa z Oddziałami Przedszkolnymi nr 22 im. Juliusza Słowackiego – 1 418,86 zł, 22) Szkoła Podstawowa z Oddziałami Przedszkolnymi nr 23 im. Górniczego Stanu – 688,42 zł, 23) Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 34 im. Ireny Sendlerowej – 14 794,90 zł, 24) Szkoła Podstawowa nr 35 im. Ks. Franciszka Blachnickiego – 5 000 zł, 25) Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 36 im. Czesława Miłosa – 29 465 zł, 26) Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 5 – 372 zł, 27) Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 6 – 1 140,93 zł, 28) Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 9 – 2 500 zł, 29) Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 11 – 1 139,95 zł, 30) Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 12 – 2 000 zł, 31) Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 15 – 10 000 zł, 32) Zespół Szkół Nr 5 im. Józefa Rymera – 1 151,98 zł, 33) Zespół Szkół nr 6 – 27 278,52 zł, 34) Zespół Szkolno-Rewalidacyjny Szkoła Życia – 24 600 zł, 35) I Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Powstańców Śląskich – 3 500 zł, 36) IV Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika – 258,14 zł.
2.2.2. organizacja zajęć rewalidacyjnych, rehabilitacyjnych i pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami	– liczba zorganizowanych zajęć, – liczba wspartych osób	na bieżąco	– placówki oświatowe, – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, – instytucje kultury, – organizacje pozarządowe	Zajęcia rewalidacyjne to odrębne zajęcia organizowane dla uczniów posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, wydane ze względu na niepełnosprawność. Placówki oświatowe wsparły 1 280 osób . Ze względu na trudności interpretacyjne nie zostanie wskazana liczba zajęć, ponieważ placówki w różny sposób przedstawiały dane dotyczące liczby zorganizowanych zajęć. Zgodnie z obowiązującymi przepisami minimalny tygodniowy wymiar godzin zajęć

Działania	Wskaźniki monitorujące	Termin realizacji	Realizatorzy	Informacje o realizacji działania
				<p>rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych w oddziale ogólnodostępnym i integracyjnym wynosi po 2 godziny na ucznia, a w oddziale specjalnym – po 8, 10 lub 12 godzin na oddział, w zależności od typu szkoły.</p> <p>Dodatkowo placówki organizowały zajęcia rehabilitacyjne, logopedyczne, zajęcia w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej i zajęcia pozalekcyjne, w tym: szkolny klub sportowy, koła zainteresowań, innowacje pedagogiczne.</p> <p>Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna organizowała zajęcia w ramach Wiodącego Ośrodka Koordynacyjno-Rehabilitacyjno–Opiekuńczego (WOKRO):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) logopedyczne – 637 osób, 2) psychologiczne – 268 osób, 3) integracja sensoryczna – 645 osób, 4) trening umiejętności społecznych – 132 osoby, 5) rehabilitacyjne – 101 osób, 6) usprawnianie funkcji poznawczych – 264 osoby, 7) uprawnianie kompetencji komunikacyjnych – 334 osoby, 8) Biofeedback – 8 osób. <p>Łącznie wsparła 2 389 osób.</p> <p>Muzeum im. o. Emila Drobnego zorganizowało zajęcia pozalekcyjne dla 861 osób.</p>
<p>2.2.3. realizacja projektów edukacyjnych, uwzględniających specjalne potrzeby dzieci i młodzieży z różnymi rodzajami niepełnosprawności</p>	<p>– liczba projektów, – wysokość pozyskanych środków, – liczba wspartych osób</p>	<p>na bieżąco</p>	<p>– Centrum Edukacji i Kultury, – placówki oświatowe, – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna</p>	<p>Co najmniej 9 projektów, pozyskane środki 2 304 813,65 zł i 53 534 €, 3 618 wspartych osób.</p> <p>1) projekt „Asystent ucznia o specjalnych potrzebach edukacyjnych – pilotaż”, który ma na celu opracowanie standardów usług asystenckich. 6 dzieci objętych było opieką osobistego asystenta. W projekcie brały udział 3 placówki oświatowe:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Przedszkole z Oddziałami Integracyjnymi nr 39, b) Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 1 im. Janusza Korczaka, c) Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi

Działania	Wskaźniki monitorujące	Termin realizacji	Realizatorzy	Informacje o realizacji działania
				<p>nr 34 im. Ireny Sendlerowej. Budżet projektu – 202 372,40 zł. Szczegółowe informacje pod linkiem: https://edukacja.rybnik.eu/projekt-asystent-ucznia-o-specjalnych-potrzebach-edukacyjnych-pilotaz/,</p> <p>2) projekt „Dostępna Szkoła - innowacyjne rozwiązania w kreowaniu przyjaznej przestrzeni edukacyjnej z uwzględnieniem potrzeb uczniów oraz otoczenia”. Jego głównym celem jest pomoc szkołom w likwidacji barier z zakresu dostępności poprzez eliminowanie barier w różnych obszarach: architektonicznym, technicznym, edukacyjno-społecznym, jak również związanym z organizacją, procedurami i zatrudnieniem kompetentnej kadry. Placówki, które testują Model Dostępnej Szkoły to:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 1 im. Janusza Korczaka, b) Szkoła Podstawowa Specjalna z Oddziałami Przedszkolnymi nr 7, c) Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 34 im. Ireny Sendlerowej. <p>Budżet projektu – 1 269 451,31 zł. Szczegółowe informacje pod linkiem: https://edukacja.rybnik.eu/projekt-dostepna-szkola-innowacyjne-rozwiazania-w-kreowaniu-przyjaznej-przestrzeni-edukacyjnej-z-uwzglednieniem-potrzeb-uczniow-oraz-otoczenia/,</p> <p>3) „Projekt innowacyjno-wdrożeniowy w zakresie oceny funkcjonalnej” – projekt pilotażowo-badawczy, testujący narzędzia i nowe rozwiązania. Budżet projektu – 186 540,66 zł. Szczegółowe informacje pod linkiem: https://edukacja.rybnik.eu/projekt-innowacyjno-wdrozeniowy-w-zakresie-oceny-funkcjonalnej/,</p> <p>4) projekt „Cyfrowe publiczne zasoby edukacyjne dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi”, realizowany przez Zespół Szkolno-Rewalidacyjny „Szkoła Życia”. Celem projektu było zmniejszenie negatywnych skutków, jakie na nauczycieli, uczniów</p>

Działania	Wskaźniki monitorujące	Termin realizacji	Realizatorzy	Informacje o realizacji działania
				<p>z niepełnosprawnością intelektualną oraz ich rodzin wywiera okres nauki online. Projekt realizowany był ze szkołami z Turcji, Grecji, Wielkiej Brytanii, Słowenii, Portugalii, Hiszpanii i Irlandii. Budżet projektu – 86 086,02 zł. Z wyjazdów studyjnych skorzystało 13 nauczycieli,</p> <p>5) <i>Rządowy program „Poznaj Polskę” – edycja 2023</i> – dofinansowanie wycieczek szkolnych. Szczegółowe informacje pod linkiem: https://edukacja.rybnik.eu/poznaj-polske-2023/.</p> <p>6) <i>Rządowy program „Aktywna Tablica” 2023</i>. Budżet projektu – 269 500 zł,</p> <p>7) ogólnopolski Projekt Edukacyjno-Społeczny: „<i>Każdy inny, wszyscy równi</i>”,</p> <p>8) projekt „<i>Szkoła dostępna dla wszystkich</i>”, którego celem jest podniesienie kompetencji pedagogów, psychologów, pedagogów specjalnych, logopedów i terapeutów pedagogicznych w zakresie ochrony zdrowia psychicznego oraz udzielania wsparcia edukacyjno-specjalistycznego.</p> <p>W ramach realizacji Programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „<i>Za życiem</i>” Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczną została wskazana jako Wiodący Ośrodek Koordynacyjno – Rehabilitacyjno – Opiekuńczy (WOKRO). Celem działalności ośrodka jest kompleksowe wsparcie dzieci zagrożonych niepełnosprawnością, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci do 3 roku życia. Program skierowany jest dla rodzin i dzieci z terenu Miasta Rybnika. Działalność WOKRO przewidziana jest w latach 2022-2026. Wsparto 2 389 osób. Dotacja – 252 863,26 zł.</p>
2.2.4. prowadzenie kampanii społecznych i innych działań promujących ideę edukacji włączającej.	liczba przeprowadzonych kampanii i innych działań	na bieżąco	<ul style="list-style-type: none"> – Centrum Edukacji i Kultury, – placówki oświatowe, – Poradnia Psychologiczno- 	<p>79 zrealizowanych działań. Przykładowe działania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) działalność placówek z oddziałami/klasami/ grupami integracyjnymi, 2) uwrażliwianie dzieci na różnice wynikające z niepełnosprawności (m.in. lekcje wychowawcze,

Działania	Wskaźniki monitorujące	Termin realizacji	Realizatorzy	Informacje o realizacji działania
Edukacja włączająca rozumiana jako umożliwienie uczniom z niepełnosprawnościami nauki wraz ze sprawnymi rówieśnikami, na docenianiu i wspieraniu uczniów oraz dostosowaniu szkół do uczniów o zróżnicowanych potrzebach.			Pedagogiczna, – organizacje pozarządowe	prelekcje, pogadanki), 3) szkolenia i kursy dla nauczycieli z tej tematyki, 4) pedagogizacja rodziców, 5) promowanie idei edukacji włączającej wśród rodziców i uczniów w szkolnych mediach i gazetkach, 6) publikowanie na stronach internetowych placówek zdjęć, filmików z uroczystości szkolnych i klasowych z udziałem uczniów ze specjalnymi potrzebami, 7) bieżące włączanie uczniów z niepełnospr. w działalność szkolną, zajęcia dydaktyczne i współpracę z pełnosprawnymi rówieśnikami, 8) udział tych uczniów w przedstawieniach szkolnych, akcjach profilaktycznych, akcjach wolontariatu, 9) wydarzenia szkolne: akademie z okazji Dnia Osób z Niepełnosprawnościami, Dzień osób z zespołem Downa, Dzień osób z Autyzmem, Dzień tolerancji, Dzień Osób z Afazją Rozwojową, Światowy Dzień Braille’a, Dzień dobrych myśli, Podaj dobre słowo, 10) Zespół Szkolno-Rewalidacyjny Szkoła Życia zorganizował Dzień Świadomości Autyzmu 2 kwietnia 2023 r. – kampania miejska informacyjna z działaniami integrującymi osoby z niepełnospr. z pełnosprawnymi rówieśnikami (ok. 550 osób z ponad 20 rybnickich placówek oświatowych i instytucji), 11) wspólne przedsięwzięcia z dziećmi z niepełnospr. np. przedstawienie Jasełek przez dzieci ze Szkoły Podstawowej Specjalnej z Oddziałami Przedszkolnymi nr 7 dla dzieci z Przedszkola nr 9, 12) udział kilku placówek w: a) <i>Ogólnopolskim Projekcie Edukacyjno – Społecznym „Każdy inny – wszyscy równi”</i> , który ma na celu uwrażliwienie na obecność i potrzeby osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Skierowany jest do placówek oświatowych, w których uczą się dzieci pełnosprawne oraz dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,

Działania	Wskaźniki monitorujące	Termin realizacji	Realizatorzy	Informacje o realizacji działania
				<p>b) <i>Ogólnopolskim Projekcie Edukacyjnym Empatyczna Klasa</i>, który miał na celu rozwijanie u dzieci i młodzieży umiejętności odczuwania stanów emocjonalnych innych osób oraz reagowania na dany sposób zachowania,</p> <p>c) projekcie pn. „<i>Forum kadry włączającej województwa śląskiego</i>”, którego głównym celem jest zwiększenie wiedzy na temat edukacji włączającej, przedstawicieli kadry systemu oświaty, w formie cyklu szkoleń i doradztwa z zakresu edukacji włączającej.</p>

Cel główny 3

Promocja zatrudnienia i aktywizacja zawodowa osób z niepełnosprawnościami

Cel szczegółowy:

3.1. Zwiększenie zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami

Działania	Wskaźniki monitorujące	Termin realizacji	Realizatorzy	Informacje o realizacji działania
<p>3.1.1. organizacja warsztatów, szkoleń i konkursów:</p> <ul style="list-style-type: none"> – aktywizujących i motywujących osoby z niepełnosprawnościami do podjęcia zatrudnienia, – mających na celu podniesienie, uzupełnienie, zmianę kwalifikacji zawodowych osób z niepełnosprawnościami, – mających na celu zmianę postrzegania przez te osoby swoich możliwości i szans na podjęcie zatrudnienia (wzrost ich samooceny) 	<ul style="list-style-type: none"> – liczba przeprowadzonych warsztatów, szkoleń i konkursów, – liczba wspartych osób 	na bieżąco	<ul style="list-style-type: none"> – Powiatowy Urząd Pracy, – organizacje pozarządowe 	<p>Powiatowy Urząd Pracy:</p> <p>1) w ramach Rybnickich Dni Kariery:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) przeprowadził wiele imprez, warsztatów, konsultacji, pokazów, zajęć służących poprawie kondycji fizycznej i psychicznej, b) zorganizował konkurs wraz z nagrodami dla 10 osób – uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej, c) przeprowadził 3 zajęcia, prelekcje i warsztaty zawodoznawcze dla 30 uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej Nr 1, <p>2) w ciągu roku, doradcy zawodowi aktywizowali osoby z niepełnosprawnością, m.in. poprzez określanie możliwości wykorzystania potencjału zawodowego, kwalifikacji, umiejętności i możliwości w podjęciu pracy. Klienci doradców analizowali swoje mocne strony pod kątem ich przydatności na rynku pracy, trenowali umiejętności przydatne w kontaktach z pracodawcami,</p>

Działania	Wskaźniki monitorujące	Termin realizacji	Realizatorzy	Informacje o realizacji działania
				<p>poznawali techniki i metody aktywnego poszukiwania pracy,</p> <p>3) w ramach Międzynarodowego Dnia Osób z Niepełnospr. przygotował ofertę dla ww. osób zarejestrowanych w urzędzie oraz zorganizował stoiska wystawiennicze z rękodziełem uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej. Zainteresowane osoby mogły skorzystać z dedykowanych im ofert pracy, testów preferencji i kompetencji zawodowych, porad i konsultacji oraz warsztatów. Dla 11 osób zorganizowano warsztaty zawodowe, 8 osób skorzystało z indywidualnych konsultacji informacyjno-doradczych.</p> <p>Razem: 19 przeprowadzonych warsztatów, szkoleń i konkursów. 310 wspartych osób.</p>
3.1.2. organizacja targów pracy i giełd pracy dla osób z niepełnosprawnościami (pomoc w rekrutacji)	<ul style="list-style-type: none"> – liczba zorganizowanych targów i giełd pracy, – liczba osób z niepełnospr. uczestniczących w targach i giełdach pracy 	na bieżąco	Powiatowy Urząd Pracy	<p>1) 2 Plenerowe Jarmarki Ofert Pracy (centrum Miasta oraz w dzielnicy Maroko-Nowiny), podczas których zaprezentowano około 1 000 wolnych stanowisk,</p> <p>2) w kwietniu 2023 r. odbyły się XXII Targi Pracy. Osoby zainteresowane podjęciem zatrudnienia mogły wybrać najlepszą dla siebie propozycję z bogatej oferty przedstawionej przez Powiatowy Urząd Pracy oraz zaproszonych wystawców. Zaprezentowane zostały oferty zatrudnienia m.in. z branży produkcyjnej, usługowo-handlowej oraz gastronomicznej.</p> <p>Ogółem w ww. przedsięwzięciach wzięło udział około 300 osób.</p>
3.1.3. poradnictwo zawodowe realizowane przez doradców zawodowych oraz wsparcie udzielane przez trenerów pracy (działania doradcze, mające na celu pomoc w planowaniu kariery zawodowej i lepszym przygotowaniu do szukania i utrzymania pracy)	liczba wspartych osób	na bieżąco	<ul style="list-style-type: none"> – Powiatowy Urząd Pracy, – organizacje pozarządowe 	<p>Objęcie usługami doradczymi 233 osób, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 82 osoby skorzystały z porady indywidualnej, – 21 osób skorzystało z porady grupowej, – 126 osób z informacji zawodowej, – przeprowadzono dla 4 osób testy: Kwestionariusz Zainteresowań Zawodowych (KZZ) i Narzędzia Badania Kompetencji (NBK).
3.1.4. udzielanie wsparcia osobom z niepełnosprawnościami zamierzającym podjąć działalność gospodarczą	liczba wspartych osób	na bieżąco	Powiatowy Urząd Pracy	2 osoby otrzymały wsparcie na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej.

Działania	Wskaźniki monitorujące	Termin realizacji	Realizatorzy	Informacje o realizacji działania
3.1.5. prowadzenie działań, mających na celu zmianę postaw społecznych (w szczególności pracodawców) wobec zatrudniania osób z różnymi niepełnosprawnościami	– liczba podjętych działań, – liczba pracodawców objętych działaniami	na bieżąco	– Powiatowy Urząd Pracy, – organizacje pozarządowe	3 podjęte działania. Powiatowy Urząd Pracy: 1) upowszechniał informacje o realizowanych formach wsparcia, korzyściach z zatrudniania osób z niepełnosprawnościami w gablotach, na stronie internetowej jednostki i mediach społecznościowych oraz w trakcie rozmów telefonicznych, 2) promował zatrudnienie ww. osób podczas bezpośrednich wizyt w zakładach pracy na terenie Miasta Rybnika – 208 wizyt, 3) przeprowadził kampanię informacyjno-motywacyjną w social mediach dla osób z niepełnosprawnościami pn. „Uwierz w siebie i spełniaj marzenia!”. Ww. osoby mogły odbyć wirtualną wizytę w Centrum Usług Doradczych oraz poznać swoje predyspozycje, możliwości, mocne strony poprzez indywidualne konsultacje i zajęcia grupowe z doradcami zawodowymi w Akademii Talentów.
3.1.6. wspieranie pracodawców tworzących miejsca pracy dla osób z niepełnosprawnościami	– liczba utworzonych miejsc pracy, – liczba wspartych pracodawców	na bieżąco	Powiatowy Urząd Pracy	1 utworzone miejsce pracy, 1 wsparty pracodawca. Ponadto, 5 osób poszukujących pracy zrealizowało staż w rybnickich firmach. Formą wsparcia pracodawcy w znalezieniu pracownika są również oferty umieszczane na stronie internetowej jednostki (szczegółowe dane w działaniu 3.1.7.).
3.1.7. zamieszczanie informacji o wolnych miejscach pracy dla osób z niepełnosprawnościami na stronach internetowych i mediach społecznościowych	liczba zamieszczonych ogłoszeń	na bieżąco	Powiatowy Urząd Pracy	197 zamieszczonych ogłoszeń. Oferty pracy umieszczane były na stronie internetowej www.oferty.praca.gov.pl oraz fanpage Powiatowego Urzędu Pracy. Przyjęto do realizacji 169 ofert pracy dla osób z niepełnosprawnościami na 298 wolnych miejsc pracy (liczba ofert różni się od liczby stanowisk, ponieważ oferta zawiera czasami większą liczbę stanowisk).
3.1.8. dofinansowanie zatrudnienia i szkolenia asystenta wspierającego pracownika z niepełnosprawnościami w miejscu pracy	liczba asystentów i przeprowadzonych szkoleń	na bieżąco	Powiatowy Urząd Pracy	Nie realizowano działania. Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 34 im. Ireny Sendlerowej zatrudniła 2 asystentów.

Działania	Wskaźniki monitorujące	Termin realizacji	Realizatorzy	Informacje o realizacji działania
3.1.9. realizacja projektów na rzecz aktywizacji zawodowej osób z niepełnosprawnościami	– liczba projektów, – liczba wspartych osób	na bieżąco	– Powiatowy Urząd Pracy, – organizacje pozarządowe	1 projekt i 10 wspartych osób. Osoby z niepełnosprawnościami uczestniczyły w projekcie pn. Aktywizacja Osób Bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Rybniku (I) Działanie FESL.05.01 – 10 wspartych osób.
3.1.10. uruchomienie zakładu aktywności zawodowej na terenie Miasta Rybnika	zrealizowano/ nie zrealizowano	do 2025 r.	– Wydział Polityki Społecznej, – Powiatowy Urząd Pracy, – organizacje pozarządowe, – Kliniczny Szpital Psychiatryczny SPZOZ w Rybniku	Nie zrealizowano. W 2021 r. podpisano list intencyjny w sprawie utworzenia Zakładu Aktywności Zawodowej w Rybniku (Miasto było jedną z 4 stron). W 2023 r. okazało się, że z przyczyn obiektywnie niezależnych, dalsze działania będące konsekwencją podpisanego listu intencyjnego nie mogą być kontynuowane, m.in. Kliniczny Szpital Psychiatryczny SPZOZ w Rybniku (dawniej „SP ZOZ Państwowy Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Rybniku”) poinformował, że z powodu występujących przeszkód ekonomicznych oraz formalno-prawnych dotyczących m.in. prawa własności nieruchomości znajdujących się w zasobach placówki, nie ma możliwości utworzenia na jego terenie ZAZ).

Cel główny 4

Zapobieganie niepełnosprawności

Cel szczegółowy:

4.1. Profilaktyka w zakresie zapobiegania niepełnosprawności

Działania	Wskaźniki monitorujące	Termin realizacji	Realizatorzy	Informacje o realizacji działania
4.1.1. podejmowanie działań na rzecz poszerzenia wiedzy mieszkańców w zakresie przyczyn niepełnosprawności oraz na rzecz zdrowego stylu życia (np. kampanie informacyjne, profilaktyczne)	liczba podjętych działań	na bieżąco	– Ośrodek Leczenia i Rehabilitacji Dzieci im. św. Jana Pawła II, – pozostałe jednostki organizacyjne Miasta, – placówki oświatowe, – instytucje kultury, – Wydział Polityki	140 podjętych działań. Przykładowe działania: 1) zamieszczanie na stronie internetowej Miasta Rybnika www.rybnik.eu i profilach społecznościowych Miasta (52 działania) informacji m.in. w zakresie: a) promocji imprez sportowych organizowanych w Rybniku – informacja pt. „Sportowy weekend”, a tym samym zachęcanie do aktywnego stylu życia, jazdy rowerem

Działania	Wskaźniki monitorujące	Termin realizacji	Realizatorzy	Informacje o realizacji działania
			<p>Społecznej, – organizacje pozarządowe</p>	<p>i o planowanych wydarzeniach sportowych, b) akcji profilaktycznych: Walczymy z rakiem profilaktyką, #RóżSięNaBadania, Mammobus przy urzędzie, 2) Ośrodek Leczenia i Rehabilitacji Dzieci im. św. Jana Pawła II: a) zorganizowanie „Dnia Otwartego” w celu zapoznania mieszkańców z ofertą ośrodka, b) prowadzenie konsultacji i instruktaży dla rodziców w zakresie kompleksowej rehabilitacji i jej kontynuowania w warunkach domowych, c) udzielanie wsparcia rodzicom oraz kierowanie ich do dalszych konsultacji specjalistycznych, d) informowanie o postępach dzieci w rozwoju, e) cykliczne badania psychologiczne oraz logopedyczne, f) informowanie i zachęcanie rodziców do zaznajomienia się z wiadomościami dotyczącymi wszelkiego rodzaju organizacji pozarządowych działających na rzecz dzieci z niepełnospr., 3) Środowiskowy Dom Samopomocy „Cogito Noster” – upowszechnianie informacji dotyczących promocji zdrowia psychicznego i zdrowego stylu życia, 4) Dom Kultury w Rybniku–Chwałowicach – spotkania w ramach Bardzo Kobiecego Klubu (rozmowy, spotkania i warsztaty dla kobiet dotyczące zdrowego stylu życia), 5) Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna im. Konstantego Prusa – działania aktywizujące dla seniorów, 6) konferencja naukowa pt. „Życ pełnią życia”, szczegółowo opisana w działaniu 1.6.1., 7) placówki oświatowe: a) dzień promocji zdrowego stylu życia, b) kampanie/warsztaty profilaktyczne/programy dotyczące zdrowia fizycznego i psychicznego uczniów, c) warsztaty profilaktyczne dla uczniów w zakresie profilaktyki zachowań ryzykownych, których efektem ubocznym może być również niepełnosprawność, oraz zdrowego stylu życia, d) realizacja programów profilaktyczno-wychowawczych, e) prelekcja Stowarzyszenia Słodka Jedyńka na temat cukrzycy typu 1, f) pogadanki przeprowadzone przez przedstawicieli policji i Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,</p>

Działania	Wskaźniki monitorujące	Termin realizacji	Realizatorzy	Informacje o realizacji działania
				<ul style="list-style-type: none"> g) udział w Wojewódzkiej Akcji Informacyjno-Edukacyjnej „Wirusoochrona”, h) pogadanki na temat bezpiecznego funkcjonowania na terenie szkoły, w drodze do i ze szkoły, bezpiecznych ferii i bezpiecznych wakacji, i) Zespół Edukacyjno-Artystyczny Przygoda – zajęcia głównie nakierowane na promowanie zdrowego stylu życia (ruchowe, rytmiczne, turystyczne, basen), j) konkursy profilaktyczne, k) kampanie informacyjne i profilaktyczne, np. na rzecz szczepień ochronnych, l) turnieje sportowe, m) działalność pielęgniarki szkolnej, n) konsultacje indywidualne prowadzone dla rodziców i pedagogizacja rodziców w ramach spotkań z wychowawcą, w tym prelekcje zaproszonych specjalistów, o) Zespół Szkolno-Rewalidacyjny Szkoła Życia – spotkania rodziców z dietetykiem klinicznym – profilaktyka otyłości u dzieci oraz konsultacje w sprawie wybiórczości pokarmowej i wyrabiania zdrowych nawyków żywieniowych, p) udział w szkoleniach i konferencjach nauczycieli i pedagogów szkolnych, q) programy edukacyjne, takie jak: Znamie! Znam je?, ARS, czyli jak dbać o miłość, Podstępne WZW, Szkoła Promująca Zdrowie, Trzymaj formę, Kubusiowi Przyjaciele Natury, Bieg po zdrowie, Smak życia, Klub Bezpiecznego Puchatka, Klub Zdrowego Przedszkolaka, Zdrowo i sportowo, Szkolna przerwa śniadaniowa mleczna z warzyw owocowa, Nie pal przy mnie proszę oraz akcje: Tydzień profilaktyki zapobiegania Depresji, Autyzm wystarczy zrozumieć, Empatyczna Klasa, Zdrowe śniadanie, 8) konferencja „Zdrowie w centrum uwagi”, która odbyła się 1 grudnia 2023 r. w ramach Festiwalu Kultury Zdrowia. Organizatorami konferencji była m.in. Fundacja „Rakowi Stop” i Rybnickie Centrum Edukacji Zawodowej. Podczas konferencji uczestnicy mogli skorzystać z: <ul style="list-style-type: none"> a) konsultacji urologicznych wraz z USG – 27 osób, b) wykonanie badania dermatoskopowego zmian skórnych –

Działania	Wskaźniki monitorujące	Termin realizacji	Realizatorzy	Informacje o realizacji działania
				60 osób, c) badanie krwi na markery nowotworowe PSA lub CA 125 – 105 osób. Ponadto, Szkoła Podstawowa z Oddziałami Mistrzostwa Sportowego nr 9 im. Adama Mickiewicza uzyskała certyfikat Szkoły Promującej Zdrowie.
4.1.2. podejmowanie działań nakierowanych na zwiększenie dostępności usług rehabilitacyjnych i podnoszenie ich jakości	– liczba podjętych działań, – liczba wspartych osób	na bieżąco	– Ośrodek Leczenia i Rehabilitacji Dzieci im. św. Jana Pawła II, – Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, – Ośrodek Pomocy Społecznej, – organizacje pozarządowe	5 podjętych działań i 1 128 wspartych osób. Podjęte działania przez Ośrodek Leczenia i Rehabilitacji Dzieci im. św. Jana Pawła II: 1) promowanie ośrodka przez prowadzenie strony internetowej i profilu w mediach społecznościowych, 2) współpraca w zakresie rehabilitacji z ościennymi gminami, 3) doposażenie ośrodka w nowoczesny sprzęt fizykoterapii i kinezyterapii, 4) podnoszenie kwalifikacji personelu, 5) wspartych 1 128 mieszkańców w wieku od 0 do 18 roku życia (wykonano 17 192 usługi).

Dodatkowo rekomenduje się konsultowanie planów, programów i innych działań w obszarze przestrzeni, infrastruktury i transportu ze środowiskiem osób z niepełnosprawnościami (z uwzględnieniem zasad dostępności) – **brak informacji w tym zakresie.**

Poza ww. działaniami rekomendowane jest podejmowanie przez realizatorów Programu innych, w szczególności innowacyjnych, działań na rzecz rozwoju usług i wyrównywania szans rozwoju osób z niepełnosprawnościami, w tym poprzez programy aktywizujące – **brak informacji w tym zakresie.**